

Planerings- och kalkylavdelningen

19.12.1997

Till arbetspensionsanstalterna

INTJÄNANDET AV APL-PENSION FÖR DELMÅNADER FR.O.M. 1.1.1998

Arbetspensionslagarna ändrades 1.1.1998 på basis av en överenskommelse 6.11.1996 mellan arbetsmarknadens centralorganisationer och Arbetspensionsanstalternas Förbund. Ändringen gäller försäkring av APL-anställningar för delmånader, vilket också ändrar uträkningen av APL-pension och APL-premie. I detta cirkulär redogörs för ändringarna i uträkningsförfarandet.

Regeringens proposition med förslag till lagändringar (HE 202/1997 vp) har sänts till pensionsanstalterna som bilaga till cirkuläret A 33/97 och de 28.11.1997 stadfästa lagarna i cirkuläret A 36/97.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN


Markku Hänninen


Bo Lundqvist

INNEHÅLL

INTJÄNANDET AV APL-PENSION FÖR DELMÅNADER FR.O.M. 1.1.1998

1	ALLMÄNT	3
	1.1 Det huvudsakliga innehållet i lagändringen	3
2	APL-MÅNADSTEKNIK T.O.M. 31.12.1997	4
3	NY APL-DAGTEKNIK FR.O.M. 1.1.1998	4
	3.1 Intjänandet och beräkningen av pensionen	4
4	BERÄKNINGEN AV PENSIONEN I SPECIALFALL	5
5	ÄNDRINGARNA I BEVILJADE PENSIONER	9
6	TILLÄGGSPENSION	9
7	FAMILJEPENSION	10
8	EU-PENSION	10
9	APL-FÖRSÄKRINGSPREMIEN	10
10	FÖRMEDLING OCH INREGISTRERING AV UPPGIFTER	11
11	IKRAFTTRÄDELSEN	11

INTJÄNANDET AV APL-PENSION FR.O.M. 1.1.1998

1

ALLMÄNT

Arbetsmarknadsorganisationerna kom 6.11.1996 överens om att anställningar som är kortare än en månad och sådana som pågår under minst sex månader, där lönen underskrider minimigränsbeloppet för APL, skall fr.o.m. 1.1.1998 i tillämpliga delar försäkras enligt principen för KAPL. I praktiken innebär detta att anställningarna försäkras enligt KoPL.

I överenskommelsen om pensionsförsäkring av korta anställningar ingick också en punkt enligt vilken APL-anställningars delmånader fr.o.m. 1.1.1998 skall vara pensionsgrundande. Försäkringspremie skall således uppbäras för dem.

1.1

Det huvudsakliga innehållet i lagändringen

5 § 1 mom. 1 punkten APL ändrades 1.1.1998 så att pensionsbeloppet är 1/8 procent av den pensionsgrundande lönen för varje månad av den pensionsberättigande tjänstgöringstiden. Följaktligen ändrades 6 § 2 mom. andra meningen APF så, att vid uträkningen av den pensionsberättigande tjänstgöringstiden och pensionsbeloppet också delar av månader beaktas. I stället för en full månad kommer således varje dag i en APL-anställning att vara pensionsgrundande.

De allmänna APL-beräkningsprinciperna kommer dock att vara oförändrade. När tjänstgöringstiden räknas ut utgår man ifrån att varje kalendermånad innehåller 30 dagar och året 360 dagar. Koefficienterna som används vid beräkningen av uppskjuten, förtida och normerad pension fastställs fortsättningsvis för varje ålder räknad med en månads noggrannhet. APL-pensionslönen och arbetspensionstillägget uträknas fortfarande som förut.

Också APL-försäkringspremiern räknas fr.o.m. 1.1.1998 med en dags noggrannhet.

FöPL- och LFöPL-pensionerna räknas fortfarande med en månads noggrannhet.

2

APL-MÅNADSTEKNIK T.O.M. 31.12.1997

APL-pensionen växer och premier uppbärs för fulla månader. Den pensionsgrundande tiden räknas med en dags noggrannhet, men det är endast fulla månader som beaktas vid uträkningen. Anställningstiden sammanräknas med återstående tid eller pensionstid med en dags noggrannhet, men pensionen räknas ut med en månads noggrannhet och då utelämnas en delmånad. Restdagar som har blivit över från skilda intjäningsperioder överförs till följande intjäningsperiod. Efterkarenstid räknas med en dags noggrannhet. Den dag en anställning började och upphörde registreras också med en dags noggrannhet.

Försäkringspremier uppbärs för fulla månader för de år under vilka de har förfallit till betalning. Endast i det fall att en anställning som har börjat under det föregående året omfattas av APL först in på nästa år, fogas anställningstiden från det föregående året till förfalloårets tid vid uträkningen av premien.

För APL-anställningarnas delmånader har arbetstagarnas pensionsavgift också redan uppburits.

3

NY APL-DAGTEKNIK FR.O.M. 1.1.1998

3.1 Intjänandet och beräkningen av pensionen

När man räknar med dagteknik växer APL-pensionen för varje anställningsdag. Denna teknik tillämpas på anställningar som var i kraft eller börjar efter 1.1.1998. När pensionen räknas ut med dagteknik utgår man i regel från den dag anställningen började. Frånsett vissa undantag som redogörs för i punkten 4, behöver man vid uträkningen av återstående tid i pensionen och olika pensionsgrundande tider inte överföra restdagar från en period till en annan.

För anställningar som har upphört före 1.1.1998 växer pensionen för fulla månader.

Pension med återstående tid räknas ut med dagteknik, om pensionsfallet inträffar 1.1.1998 eller efter det.

I samband med att pensionen räknas ut räknas tiden fortfarande i månader, men den uttrycks i bråktal. T.ex. en anställningstid på 11 månader och 20 dagar anges som 11 20/30 månader.

Exempel 1

APL-anställningstiden är 11.1.1995 - 30.12.2004. Den pensionsgrundande lönen för anställningen är 9 000 mk/månad och pensionsåldern är 65 år. Pensionen växer med 1,5 % per år. Anställningstiden: 11.1.1995 - 30.12.2004 = 9 år 11 mån. 20 dgr = 119 mån. 20 dgr

Pensionen räknas med dagteknik från anställningens första dag.

$$\text{Pensionen} = \frac{119 + 20/30}{800} \times 9\,000 = 1\,346,25 \text{ mk / mån.}$$

4

BERÄKNINGEN AV PENSIONEN I SPECIALFALL

Automatiskt avbrytande

Om det vid beräkningen har varit nödvändigt med automatiskt avbrytande i anställningen, behandlas de sålunda uppkomna anställningsperioderna som separata anställningar. Då räknas den period som avbrutits före 1.1.1998 med månadsteknik och perioden som upphört 1.1.1998 eller efter det med dagteknik.

Restdagarna i en delmånad som eventuellt ingår i den period som beräknas med månadsteknik överförs dock till den period som räknas med dagteknik (exempel 2).

Heleffektiv pension

När en anställning har upphört före 1.1.1998 och pensionsfall inträffar 1.1.1998 eller efter det, räknas också anställningsperioden för heleffektiv pension jämte den återstående tiden med olika tekniker.

Restdagarna i anställningsperioden överförs till den återstående tiden, som räknas med dagteknik (exempel 3).

Olika pensionsålders-
och intjäningsperioder

När intjänings- och pensionsåldersperioderna varierar samt tjänstgöringstiden fortsätter utöver den sänkta pensionsåldern, är detta inte sådana specialfall som på grund av lagändringen gör det nödvändigt att räkna pensionen för anställningen i perioder med olika tekniker. I sådana situationer räknas pensionen beträffande alla perioder för hela anställningstiden antingen med månads- eller dagteknik, beroende på om anställningen har upphört före eller efter lagändringen. När anställningen upphör efter det att 65 års åldern är uppnådd, bestäms beräkningstekniken på basis av den

dag anställningen har upphört.

Om anställningen upphör efter det att den sänkta pensionsåldern är uppnådd och lagen är i kraft, är också den extra under en månad pågående tjänstgöringstiden pensionsgrundande med en dags noggrannhet.

Överföringar till pensionsanstalterna

Normerade pensionsperioder som före lagändringen har anmälts genom överföringar till pensionsanstalterna behöver inte mera korrigeras.

Exempel 2

Automatiskt avbrytande

Arbetstagaren är född 6.10.1937. Han uppnår pensionsåldern, 65 år, 6.10.2002.

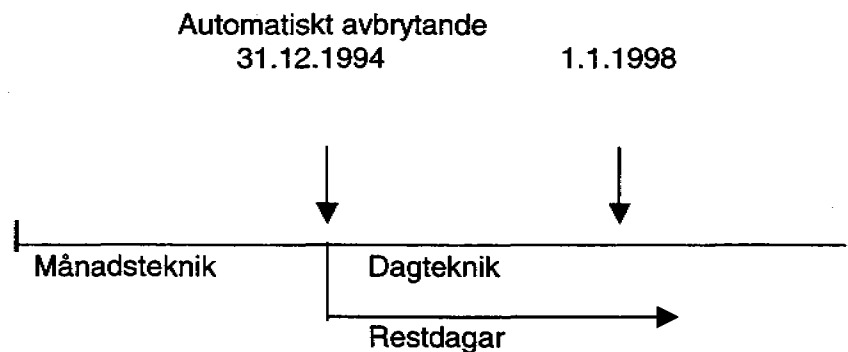
Anställningsperiod: 16.7.1983 - 6.10.2002

Automatiskt avbrytande: 31.12.1994

Pensionsgrundande lön för den 1 perioden: 10 500 mk/mån.

Pensionsgrundande lön för den 2 perioden: 10 000 mk/mån.

Pensionen beräknas med månadsteknik fram till det automatiska avbrytandet:



Intjäningsperiod med 1,5 %: 16.7.1983 - 31.12.1994

= 11 år 5 mån. 15 dgr = 137 mån. 15 dgr,

varav 15 dagar överförs efter det automatiska avbrytandet till den efterföljande perioden.

$$\frac{137}{800} \times 10\,500 = 1\,798,13 \text{ mk / mån.}$$

För perioden efter det automatiska avbrytandet räknas pensionen med dagteknik:

Intjäningsperiod med 1,5 %: 1.1.1995 - 31.12.1996 + 15 dgr
= 24 mån. + 15 dgr = 24 mån. 15 dgr

Intjäningsperiod med 2,5 %: 1.1.1997 - 6.10.2002
= 5 år 9 mån. 6 dgr = 69 mån. 6 dgr

$$\frac{24+15/30}{800} \times 10\,000 + \frac{69+6/30}{480} \times 10\,000 = 1\,747,92 \text{ mk / mån.}$$

Ålderspension sammanlagt = 1 798,13 + 1 747,92 = 3 546,05
mk/mån.

Pensionen för en sammanhängande anställningsperiod uträknas
med dagteknik från anställningens första dag:

Intjäningsperiod med 1,5 %: 16.7.1983 - 31.12.1996
= 13 år 5 mån. 15 dgr = 161 mån. 15 dgr

Intjäningsperiod med 2,5 %: 1.1.1997 - 6.10.2002
= 5 år 9 mån. 6 dgr = 69 mån. 6 dgr

$$\frac{161+15/30}{800} \times 10\,000 + \frac{69+6/30}{480} \times 10\,000 = 3\,460,42 \text{ mk / mån.}$$

Pensionen beräknad för separata anställningsperioder är större.

Ålderspensionen fr.o.m. 1.11.2002 uppgår till 3 546,05 mk/mån.

Exempel 3

Heleffektiv invalidpension

Arbetstagaren som är född 9.4.1936 blir arbetsoförmögen
15.1.1998.

Anställningsperiod: 11.6.1989 - 20.12.1997 (pensionsålder =
65 år)

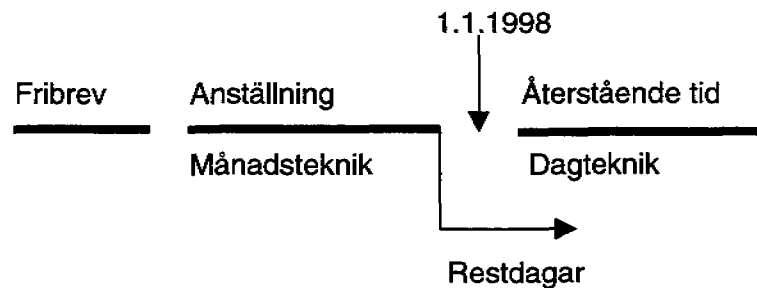
Pensionsgrundande lön: 12 000 mk/mån.

Fribrev: 4 500 mk/mån.

Återstående tid: 15.1.1998 - 9.4.2001

Planerings- och kalkylavdelningen

19.12.1997



Intjänad pension beräknad med månadsteknik:

Intjäningsperiod med 1,5 %: 11.6.1989 - 31.12.1995
 = 6 år 6 mån. 20 dgr = 78 mån. 20 dgr,
 varav 20 dgr överförs till perioden med 2,5 % pensionstillväxt.

Intjäningsperiod med 2,5 %: 1.1.1996 - 20.12.1997 + 20 dgr
 = 23 mån. 20 dgr + 20 dgr = 24 mån. 10 dgr,
 varav 10 dgr överförs till den återstående tiden.

Intjänad pension:

$$\frac{78}{800} \times 12\,000 + \frac{24}{480} \times 12\,000 = 1\,770 \text{ mk / mån.}$$

Pensionen för den återstående tiden räknas med dagteknik:

Intjäningsperiod med 0,8 %: 15.1.1998 - 9.4.2001 + 10 dgr
 = 38 mån. 25 dgr + 10 dgr = 39 mån. 5 dgr

Pension med återstående tid:

$$\frac{39 + 5/30}{1500} \times 12\,000 = 313,33 \text{ mk / mån.}$$

Fribrevet ändras inte = 4 500 mk/mån.

Invalidpensionen sammanlagt = 1 770 + 313,33 + 4 500
 = 6 583,33 mk/mån.

Individuell förtidspension och arbetslöshetspension räknas på samma sätt.

5

ÄNDRINGARNA I BEVILJADE PENSIONER

Invalid-, individuell förtids-
och arbetslöshetspension

Invalid-, arbetslöshets- eller individuell förtidspension som har räknats ut med månadsteknik ändras när pensionsåldern är uppnådd i regel till en lika stor ålderspension. Om begränsningsregeln har tillämpats vid uträkningen av pensionen eller pensionstagaren har haft anställningsförhållanden under tiden för fribrevspensionen, fogas pension som intjänats på basis av dem till ålderspensionen, som är lika stor som den tidigare beviljade invalidpensionen. Anställningarna som fogas till ålderspensionen räknas med månads- eller dagteknik från den dag anställningarna upphörde.

Pensionsbeloppet, som har räknats ut med månadsteknik, är lika stort som förut, om pensionen beviljas på tidigare gällande grunder.

Om pension som har beviljats som heleffektiv pension upphör före pensionsåldern och det då uppstår en intjäningsperiod, behandlas denna period som ett anställningsförhållande, dvs. den dag intjäningsperioden upphör avgör vilken beräkningsteknik som skall användas.

Ålderspension

En arbetstagare kan vid sidan av förtida ålderspension eller ålderspension som börjat vid sänkt pensionsålder och som beräknats med månadsteknik samtidigt ha nya pensionsgrundande APL-anställningar. Om dessa anställningar har varit i kraft eller börjat efter 1.1.1998, räknas pensionen för dem med dagteknik.

6

TILLÄGGSPENSION

Vid beräkningen av registrerad APL-tilläggspension beaktas fortfarande tilläggspensionsberättigande tjänstgöringsperioder som fulla månader. Om intjäningstiden för tilläggspensionen enligt försäkringsavtalet inte utgör fulla månader, anpassas pensionsbeloppet till den pensionsgrundande tiden.

Vid uträkningen av tilläggspensionens målpension räknas grundpensionen dock enligt de bestämmelser som trädde i kraft 1.1.1998. Grundpensionen och tilläggspensionen tillsammans eller målpensionens sammanlagda belopp förblir på samma nivå som förut.

7

FAMILJEPENSION

Familjepensionen baserar sig antingen på förmånslåtarens pension eller den fulla invalidpension som förmånslåtaren skulle ha kunnat få om han vid sin bortgång hade blivit arbetsförmögen. Familjepensionen räknas alltid med den teknik som har använts vid uträkningen av förmånslåtarens pension.

8

EU-PENSION

Enligt anvisningarna i EU-cirkuläret A 48/96 skall vid beräkningen av APL-försäkringsperioder sådana försäkringsperioder som anmälts av andra EU-länder beaktas som om de hade uppfyllts enligt finsk arbetspensionslagstiftning. Sålunda beaktas fr.o.m. 1.1.1998 också andra EU-länders försäkringsperioder som pågått en kortare tid än en månad. Men vid uträkningen av perioderna för den teoretiska och pro-rata-pensionen beaktas försäkringsperioderna fortfarande för fulla månader för varje land skilt för sig och då lämnas restdagarna bort, dvs. dagtekniken tillämpas inte till den delen.

9

APL-FÖRSÄKRINGSPREMIEN

Försäkringspremien uträknas för tiden före 1.1.1998 med en månads noggrannhet och efter det med en dags noggrannhet. Den lön som ligger som grund för premien är fr.o.m. 1.1.1998 i regel den lön som arbetsgivaren anmäler till pensionsanstalten.

Om anställningen börjar i december och karenstiden enligt villkoren i APL uppfylls i januari följande år, uppbärs premien under detta år också för anställningsdagar från föregående år med en dags noggrannhet.

Vid affärsöverlåtelse och i motsvarande situationer, där arbetstagaren övergår i en annan arbetsgivares tjänst mitt under en kalendermånad, men APL-anställningen pågår utan avbrott, påförs premierna den nya arbetsgivaren samma dag som arbetstagaren övergår i den nya arbetsgivarens tjänst. När pensionsanstalten byts ansvarar den nya pensionsanstalten för arbetstagarens pensionsrätt fr.o.m. överföringsdagen.

10

FÖRMEDLING OCH INREGISTRERING AV UPPGIFTER

Förmedlingen av anställningsuppgifter från en pensionsanstalt till Pensionsskyddscentralen och från pensionsanstalten till en annan pensionsanstalt har inte ändrats.

Anvisningar som gäller framtida ändringar i förmedlingstrafiken ges separat i ett C-cirkulär.

11

IKRAFTTRÄDELSEN

Lagändringen gäller enbart APL och den trädde i kraft 1.1.1998.